

**База для нарахування збору з одноразового (спеціального) добровільного
декларування щодо нерухомого, рухомого майна, корпоративних прав, цінних паперів
та інших активів**

Відповідно до підпунктів «б» – «е» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України (далі – ПКУ) об'єктами одноразового (спеціального) добровільного декларування (далі – об'єкти декларування) можуть бути визначені підпунктами 14.1.280 і 14.1.281 п. 14.1 ст. 14 ПКУ активи фізичної особи, що належать декларанту на праві власності (в тому числі на праві спільної часткової або на праві спільної сумісної власності) і знаходяться (zareєстровані, перебувають в обігу, є на обліку тощо) на території України та/або за її межами станом на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації, у тому числі:

б) нерухоме майно (земельні ділянки, об'єкти житлової і нежитлової нерухомості).

Для цілей цього підрозділу до нерухомого майна належать також об'єкти незавершеного будівництва, які:

не прийняті в експлуатацію або право власності на які не зареєстроване в установленому законом порядку, але майнові права на такі об'єкти належать декларанту на праві власності;

не прийняті в експлуатацію та розташовані на земельних ділянках, що належать декларанту на праві приватної власності, включаючи спільну власність, або на праві довгострокової оренди або на праві суперфіцію;

в) рухоме майно, у тому числі:

транспортні засоби та інші самохідні машини і механізми;

інше цінне рухоме майно (предмети мистецтва та антикваріату, дорогоцінні метали, дорогоцінні каміння, ювелірні вироби тощо);

г) частки (паї) у майні юридичних осіб або в утвореннях без статусу юридичної особи, інші корпоративні права, майнові права на об'єкти інтелектуальної власності;

г) цінні папери та/або фінансові інструменти, визначені законом;

д) права на отримання дивідендів, процентів чи іншої аналогічної майнової вигоди, не пов'язані із правом власності на цінні папери, частки (паї) у майні юридичних осіб та/або в утвореннях без статусу юридичної особи;

е) інші активи фізичної особи, у тому числі майно, банківські метали, що не розміщені на рахунках, пам'ятні банкноти та монети, майнові права, що належать декларанту або з яких декларант отримує чи має право отримувати доходи на підставі договору про управління майном чи іншого аналогічного правочину та не сплачує власнику такого майна частину належного власнику доходу.

Пункт 7 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ визначає базу для нарахування збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування виходячи із конкретних об'єктів декларування.

Згідно з п. 7.2 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ для об'єктів декларування, визначених «б»-«е» п. 4 підрозд. 9 прим. 4 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ, база для нарахування збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування визначається, зокрема, але не виключно, як:

витрати декларанта на придбання (набуття) об'єкта декларування;

вартість, що визначається на підставі оцінки майна та майнових прав, фінансових інструментів, інших активів. Оцінка щодо об'єкта декларування проводиться відповідно до законодавства країни, де знаходиться такий актив. Вартість активів, визначена в іноземній валюті, відображається в одноразовій (спеціальній) добровільній декларації у гривні за офіційним курсом національної валюти, встановленим Національним банком України (далі – НБУ) станом на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації;

номінальна вартість прав грошової вимоги;

вартість придбання або біржова вартість, дійсна станом на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації, корпоративних прав (акцій), які допущені до біржових торгів;

вартість активу у вигляді дорогоцінних металів, що визначається у перерахунку ваги до закупівельної ціни на дорогоцінні метали, визначеної НБУ станом на дату подання одноразової (спеціальної) добровільної декларації;

витрати на придбання (набуття) декларантом цінних паперів та інших фінансових інструментів, що не допущені до біржових торгів, та часток (паїв) у майні юридичних осіб або в утвореннях без статусу юридичної особи, інших корпоративних прав або номінальна вартість таких активів, зазначена у відповідних документах.

За власним бажанням декларанта для рухомого майна (крім дорогоцінних металів, транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, витворів мистецтва, дорогоцінного каміння (у тому числі органогенного утворення) та виробів з них) базою для нарахування збору з одноразового (спеціального) добровільного декларування може бути самостійно визначена декларантом вартість об'єктів декларування, які знаходяться (zareestrovani) на території України.

Варто поспішити, аби не прогавити шанс для повернення частини витрат

Нагадуємо, що для отримання податкової знижки громадяни мають до 31 грудня 2021 року включно подати податкову декларацію про доходи, отримані протягом минулого року.

Податкова знижка для фізичних осіб, які не є суб'єктами господарювання – це документально підтверджена сума (вартість) витрат платника податку-резидента у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у резидентів – фізичних або юридичних осіб протягом звітного року, на яку дозволяється зменшення його загального річного оподатковуваного доходу, одержаного за наслідками такого звітного року у вигляді заробітної плати, у випадках, визначених Податковим кодексом України.

До податкової знижки включаються фактично здійснені протягом звітного податкового року платником податку витрати, підтверджені відповідними платіжними та розрахунковими документами, зокрема квитанціями, фіскальними або товарними чеками, прибутковими касовими ордерами, що ідентифікують продавця товарів (робіт, послуг) і особу, яка звертається за податковою знижкою (їх покупця (отримувача), а також копіями договорів за їх наявності, в яких обов'язково повинно бути відображено вартість таких товарів (робіт, послуг) і строк оплати за такі товари (роботи, послуги).

Звертаємо увагу, що право на отримання податкової знижки не переноситься на наступні роки, тому для отримання знижки за 2020 рік необхідно подати декларацію до кінця грудня 2021 року.

Форма декларації та інструкція щодо її заповнення розміщена на офіційному вебпорталі ДПС у розділі «Фізичним особам» (<https://tax.gov.ua/fizichnim-osobam/podannya-deklaratsii-pro-forma-deklaratsii/>) та «Декларування громадян» (<https://tax.gov.ua/others/deklaruvannya-gromadyan>).

Жителі та роботодавці Тернопільщини сплатили понад 4,4 млрд грн єдиного внеску

Впродовж січня-листопада цього року суб'єкти господарювання Тернопілля сплатили понад 4,4 млрд грн єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. «Це перевищило показник минулого року на 795,4 млн грн або плюс 22 відсотки», - повідомив начальник Головного управління ДПС у Тернопільській області Михайло Яцина.

Лише у листопаді наші країни спрямували до бюджету 433,1 млн грн єдиного внеску, що на 55,5 млн грн більше, ніж торік.

Михайло Яцина також зазначив, що єдиний внесок необхідно сплачувати платникам незалежно від їхнього фінансового стану. «Варто мати на увазі, що несплачений єдиний внесок призводить до втрати страхового стажу, необхідного для призначення пенсій у

майбутньому. Адже періоди роботи зараховуються до страхового стажу лише за умови сплати страхових внесків у сумі не меншій, ніж мінімальний, а з грудня 2021 року це – 1430 гривень», – наголосив посадовець.

При наданні в оренду нерухомого майна необхідно дотримуватися мінімальної суми орендного платежу

Договірні відносини, які виникають між орендарем та орендодавцем, регулюються Господарським кодексом України (далі – ГКУ).

Відповідно до ст. 283 ГКУ за договором оренди одна сторона (орендодавець) передає другій стороні (орендареві) за плату на певний строк у володіння та користування майно для здійснення господарської діяльності.

Істотними умовами договору оренди є: об'єкт оренди (склад і вартість майна з урахуванням її індексації); строк, на який укладається договір оренди; орендна плата з урахуванням її індексації; порядок використання амортизаційних відрахувань; відновлення орендованого майна та умови його повернення або викупу (ст. 284 ГКУ).

Орендна плата – це фіксований платіж, який орендар сплачує орендодавцю незалежно від наслідків своєї господарської діяльності. Розмір орендної плати може бути змінений за погодженням сторін, а також в інших випадках, передбачених законодавством (ст. 286 ГКУ).

Згідно з п. п. 164.2.5 п. 164.2 ст. 164 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу платника податку включається, зокрема, дохід від надання майна в лізинг, оренду або суборенду (строкове володіння та/або користування), визначений у порядку, встановленому п. 170.1 ст. 170 ПКУ.

При цьому об'єкт оподаткування визначається, виходячи з розміру орендної плати, зазначеної в договорі оренди, але не менше ніж мінімальна сума орендного платежу за повний чи неповний місяць оренди. Мінімальна сума орендного платежу визначається за методикою, що затверджується Кабінетом Міністрів України, виходячи з мінімальної вартості місячної оренди одного квадратного метра загальної площі нерухомості з урахуванням місця її розташування, інших функціональних та якісних показників, що встановлюються органом місцевого самоврядування села, селища, міста, об'єднаної територіальної громади, що створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, на території яких вона розташована, та оприлюднюється у спосіб, найбільш доступний для жителів такої територіальної громади (абзац другий п. п. 170.1.2 п. 170.1 ст. 170 ПКУ).

Порядок оподаткування доходів фізичних осіб – підприємців визначений ст. 177 ПКУ.

Згідно з п. 177.2 ст. 177 ПКУ об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та не грошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи – підприємця.

Пунктом 177.4 ст. 177 ПКУ визначено перелік витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності на загальній системі оподаткування.

Враховуючи викладене, дохід фізичної особи – підприємця на загальній системі оподаткування від надання в оренду нерухомого майна визначається, виходячи з розміру орендної плати, встановленої за погодженням сторін у договорі оренди, з врахуванням розміру мінімальної суми орендного платежу, встановлений згідно з Методикою визначення мінімальної суми орендного платежу за нерухоме майно фізичних осіб, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1253.

При цьому для визначення чистого оподатковуваного доходу враховуються понесені документально підтверджені витрати від такої господарської діяльності, визначені п. 177.4 ст. 177 ПКУ.

Чи потрібно подавати уточнюючий додаток 4ДФ до Розрахунку, якщо при проведенні перевірки встановлено заниження ПДФО за минулі періоди

Відповідно до п. п. 20.1.43 п. 20.1 ст. 20 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) посадові особи органів державної податкової служби мають право, зокрема, проводити у визначеному законодавством порядку перевірку показників, пов'язаних із своєчасністю, достовірністю, повнотою нарахування та сплатою усіх передбачених ПКУ податків та зборів, виконанням законодавства з інших питань, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Результати перевірок, під час яких виявлено порушення, оформлюють актом (ст. 86 ПКУ).

На підставі п. 58.1 ст. 58 ПКУ контролюючий орган надсилає (вручає) платнику податків податкове повідомлення-рішення (далі – ППР).

Наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 №4 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 15.12.2020 №773) затверджені форма Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Розрахунок) та Порядок заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (далі – Порядок).

Згідно з п. 1 розд. II Порядку Розрахунок подається окремо за кожний квартал (податковий період) з розбивкою по місяцях звітного кварталу протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу. Окремий Розрахунок за календарний рік не подається.

Розрахунок подається лише при нарахуванні сум зазначених доходів платнику податку протягом звітного періоду. На підставі відомостей щодо сум утриманого та/або сплаченого податку, які зазначаються у Розрахунку, нарахування податкового зобов'язання не проводиться.

Пунктом 4 розд. IV Порядку передбачено, що рядок 06 розд. I «Персоніфіковані дані про суми нарахованого (виплаченого) на користь фізичних осіб доходу та нарахованих (перерахованих) до бюджету податку на доходи фізичних осіб та військового збору» додатку 4 «Відомості про суми нарахованого доходу, утриманого та сплаченого податку на доходи фізичних осіб та військового збору» (далі – додаток 4ДФ) до Розрахунку заповнюється наступним чином:

у графах 3 та 3а відображається (за звітний період місяць) сума нарахованого та виплаченого доходу з урахуванням донарахованої суми;

у графах 4 та 4а відображається сума податку на доходи фізичних осіб з урахуванням суми недоплати/переплати за звітний період.

Таким чином, якщо при проведенні документальної перевірки контролюючим органом встановлено заниження податку на доходи фізичних осіб за минулий період та вручено ППР, то результати такої перевірки відображаються податковим агентом у додатку 4ДФ до Розрахунку у тому місяці звітного кварталу, у якому узгоджено податкове зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб.

Тернопільський віділ організації роботи
організаційно- розпорядчого управління
Головного управління ДПС у Тернопільській області